

ELABORAREA UNUI SISTEM DE MODELE PENTRU ÎNTREAGĂ FAMILIE CU ELEMENTE TRADIȚIONALE BRODATE MANUAL

Maria MUNTEANU

Departamentul Design și Tehnologii în Textile, grupa DDP-21M, Facultatea de Design, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Maria Munteanu, e-mail: maria.munteanu@dtm.utm.md

Coordonator științific: Angela SCRIPCENCO, conf.univ., dr., Departamentul Design și Tehnologii în Textile, Facultatea de Design, Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat. În lucrarea dată se abordează un subiect ce ține de domeniul îmbrăcăminteii cu elemente de broderie în stil tradițional, realizată manual. Scopul lucrării a fost de a diversifica oferta pentru sortimentul existent pe piață prin stilizarea lei și a cămășii, deoarece în prezent tot mai des se observă tendința de a reveni și a reînvia tradițiile vechi. Alt subiect abordat este asortarea membrilor de familie prin intermediul îmbrăcăminteii personalizate. Se știe că asortarea membrilor familiei cu piese vestimentare brodate manual creează o legătură și mai strânsă între aceștia, făcându-l mai deosebiți la orice sărbătoare.

Cuvinte cheie: ia stilizată, motiv tradițional, broderie manuală, schema .

1. Introducere

Judecând după activitatea unor designeri de moda contemporani, arta broderiei nu a părăsit moda niciodată. În timpuri străvechi, broderia era folosită pentru a judeca moșia unei persoane: aurul decora, panglicele și mărgelile modeste – oameni obișnuiți. Fabricarea produselor vestimentare cu elemente de broderie manuală în timpul actual are drept scop diversificarea ofertei existente pe piață, redarea simțului de apartenență a poporului român. Îmbrăcăminteii cu elemente de broderie este întotdeauna exclusivă și elegantă.

2. Bluza care îmbină modernul cu tradiția – ia stilizată

Ia sau “cămașa tradițională este cea mai importantă și caracteristică piesă a portului, în structura costumului popular pentru femei [1]. Este o piesă vestimentară irepetabilă, unică în felul său, cusută și decorată cu ornamente după reguli și canoane stricte [2]. Bluza națională exprimă personalitatea celei care o poartă, de aceea este apreciată pentru simplitate și eleganță, potrivindu-se oricărui tip de figură și oricărei vârste. În prezent tot mai des se observă tendința de a reveni și a reînvia tradițiile vechi, lăsate din bătrâni, acest interes este alimentat de căutarea autenticității [3]. Doar că ia a suferit modificări radicale de când a apărut pentru prima dată și până în zilele noastre, a ajuns să fie una dintre piesele de rezistență în garderobele femeilor contemporane, dar și a bărbaților. Iile stilizate sunt brodate cu diferite combinații de culori și diverse scheme de broderii, inspirate atât din modelele mai vechi, cât și din diferite tablouri, cărți, obiecte” [2]. Este acea bluza care îmbină modernul cu tradiția, este foarte solicitată atât la noi în țară cât și peste hotare.

3. Elaborarea sistemului ordonat de modele

Modelele sistemului de ordonat sunt li stilizate, care se bucură de o mare cerere pe piața noastră în ultimul timp. Acestea au ca bază același tip de croială și același număr de repere. Diferența între ele o face schema de broderie și amplasarea elementelor pe produse proiectate (fig.1).

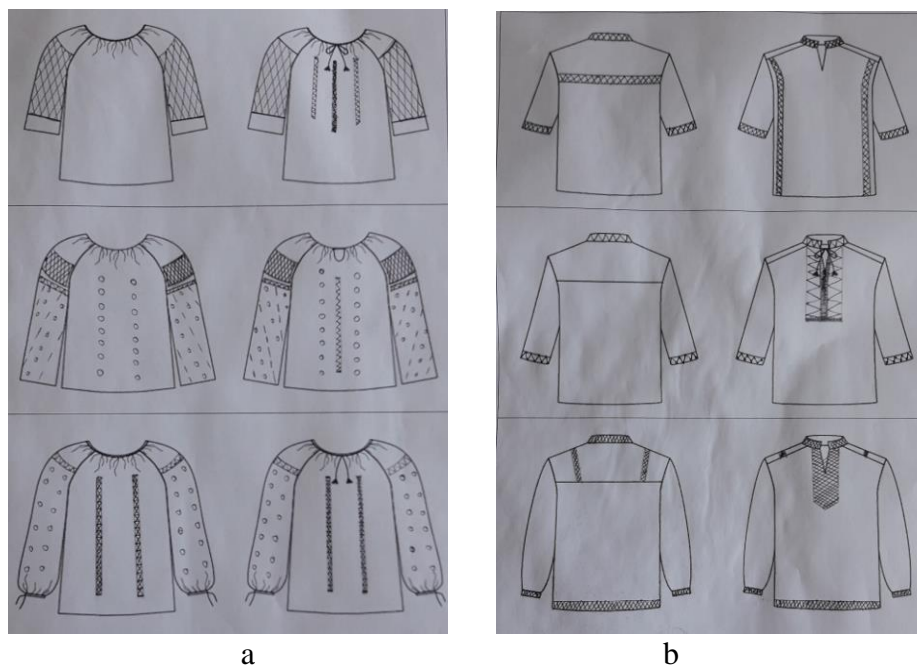

Figura 1. Sistemul ordonat de modele interschimbabile pentru femei (a) și pentru bărbați (b)

4. Alegerea argumentată a materialului și furniturii

Pentru confecționarea bluzelor și a cămășii cu motive tradiționale brodate, s-a ales țesătură de in topit, care în urma cercetărilor efectuate, s-a stabilit că este cea mai potrivită țesătură pentru confecționarea lilor. Pânzele topite sunt stabile dimensional și nu au contracție la spălare. Sunt prelucrate de către producător folosind o tehnologie unică numită Air Soft Technology prin care pânza capătă un aspect unic soft-crep-natural. Air Soft Technology este o abordare modernă neconvențională a vechilor tehnici de țesere a pânzelor în casa. Ea reprezintă o procesare blândă și grija pentru detaliu a strămoșilor noștri, pentru a proteja fibrele naturale de-a lungul întregului proces de producție; fără solicitări inutile, nefirești naturalului, care le-ar putea afecta rezistența și proprietățile originale. Prin Air Soft Technology să se amplifice proprietățile naturale: țesăturile au o capacitate de aerare superioară, sunt mai durabile și mai rezistente - ca urmare a eliminării tensiunilor nefirești ale fibrelor și a tratamentelor chimice invazive folosite în tehnologia clasică [15]. Pentru brodarea ornamentelor tradiționale s-a folosit ață Mouline de culoare galben deschis în combinație cu albastru deschis.

5. Alegerea motivelor tradiționale de bază și a tehnicii de realizare a broderiei

Motivele tradiționale de bază, folosite la ornamentarea cămășii pentru bărbați la fel ca și la bluzele pentru fete, femeii sunt: simbolul "colul morii", (stea cu 8 vârfuri), semnificând îndeletnicirile agrare, dar și succesiunea celor patru anotimpuri, în cultura populară românească simbolizează motorul timpului și energia regeneratoare [3]. *Unghiul* "format de extremitățile colului morii este simbolul zeităților, sensul vieții îndeletnate, sensul de spre mai bine, sensul vieții" [5]. *Rombul* - este semnul sacru al fertilității solului, a stat pretutindeni în centrul de interes al compozițiilor grafice. "Rombul este un simbol primordial, foarte puternic, reprezentat pe straițele populare în diverse modele [6].

Broderia a fost realizată în tehnica *La fir* - este o cusătură foarte des folosită în broderia lilor românești. I se spune "la un fir" pentru că se lucrează "linie lângă linie", între linii lăsându-se distanță de un fir de pânză. De asemenea s-a realizat și *Ajur*-care este o broderie pe o țesătură, obținută prin scoaterea firelor din urzeală sau din bătătură, rărituri cu scop decorativ. Cu ajur se pot garnisi sau se pot lucra în întregime suprafețele țesăturilor sau numai anumite porțiuni dar, numai pe acele țesături ale căror fire pot fi scoase cu ușurință".

6. Elaborarea schemelor broderiei naționale destinate sistemului de modele

Pentru a elabora schemele broderiilor de decorare a bluzelor, s-a utilizat programul „Pattern Maker for Cross Stitch”[8], unde s-a efectuat elaborarea manuală a ornamentului după introducerea și completarea ornamentului s-a obținut următoarele scheme pentru elementele față, mânecă și bentiță rascroielii gâtului, a bluzei pentru femei și schema pentru elementele față, guler și manșetă a cămășii pentru bărbați (fig.2).

Figura 2. Schema motivelor de brodat a bluzelor pentru femei (a) și a cămășii pentru bărbați (b).

Colecția elaborată a fost prezentată la concursul internațional PECHERSKI KASHTANY, organizat de Universitatea Națională de Tehnologii și Design din Kiev, la categoria EMBROIDERY. Aceasta colecție sub denumirea „Family” a fost apreciată cu diplomă de gradul I.

Concluzie

Costumul popular reprezintă o carte de vizită a poporului nostru, de aceea în garderobă fiecăruia ar trebui să-și aibă un loc aparte măcar o Ie. În lucrarea s-a realizat un set de bluze stilizate destinat întregii familii. Deși bluzele sunt stilizate, tehnologia de brodată și de prelucrare a acestora este efectuată strict manual, exact ca la Iile autentice. Bluzele obținute pot fi armonizate incredibil în combinația cu o fusta, cu o pereche de blugi, sau chiar cu pantaloni scurți în dependență de ocazie și de sărbătoare.

Referințe:

1. Broderie pe mașina de îmbrăcăminte și manual. Autor: Violetta Consilier.2021 disponibil : <https://sfatui.ro/diverse/broderie-pe-maina-de-imbrcminate-i-manual.html>
2. Gala costumului popular. Tcacenco-Nbogdan Disponibil: https://www.academia.edu/16097012/TcacencoNBogdanA_Gala_costumului_popular_2006
3. „Portul popular românesc: asumarea tradiției ca practică socială și cercetare”, rezumatele comunicărilor: Conferința științifică națională cu participare internațională. Chișinău 2021
4. FLOREA BURDUJA, E., IROVAN, M., INDRIE, L. Creativity and modern technologies for the promotion of Romanian traditional motifs. *Journal of Social Sciences*. 2019, Vol. II (3), pp.21-25. ISSN 2587-3490, eISSN 2587-3504.
5. CAZAC, V., URUSU, E., CÎRJA, J., ADASCALIȚA, L., Interferențe ale cămășii tradiționale ucrainene pentru femei cu cămașa tradițională din Basarabia. Simpozionul științific „Relațiile etnoculturale moldo-ucrainene în aspect sincron și diacronic”. Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău, 10 noiembrie 2021. ISBN 978-9975-62-448-0 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/145886;
6. COSTUMUL_POPULAR_ROMANESC [<https://www.academia.edu/43497688>]
7. Ce diferență este între pinza topită, cea netopită și cea netedă? Disponibil: <https://merceriaelena.ro/2020/09/11/ce-diferenta-este-intre-panza-topita-cea-netopita-si-cea-neteda-ce-sa-aleg-pentru-proiectul-meu/>
8. FLOREA-BURDUJA, E.; IROVAN M. *Elaborarea schemelor broderiilor în cruciuliță utilizând programul Pattern Maker for Cross Stitch*. Ghidul metodic pentru realizarea lucrărilor de laborator, Editura “Tehnica-UTM”, Chișinău, 2018, 40 pag., ISBN 978-9975-45-549-7.
9. ЧАЛОВСКАЯ Ю., СКРИПЧЕНКО А. Диверсификация моделей женских блуз, как фактор повышения конкурентоспособности их на рынке.//In: Conferința Tehnic-Științifică a Colaboratorilor, Doctoranzilor și Studenților, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, 2011, vol. 3, pp. 130-131. ISBN 978-9975-45-065-2.
10. <https://www.facebook.com/CasaCristea> - CASA CRISTEA
11. <https://www.facebook.com/search/top?q=m%C4%83iestria> - MAIESTRIA
12. <https://www.facebook.com/groups/224922601040515> - SEMNE CUSUTE
13. <https://www.facebook.com/groups/1728444534077831> - SEZATOAREA BASABIEI
14. <https://www.facebook.com/groups/769807009890491> - MaiestrIA in actiune
15. <http://www.panzatopita.ro/airsoft-technologies.php>